

ljudevlade. Pri tem mu je tudi pomagala kraljica-mati. Prepis tega popisa se namerava poslati celemu svetu. Na Portugalskem nameravajo razširiti kraljev popis revolucije po letakih, ker so prepričani, da ga listi ne bodo objavili.

Dne 16. t. m. sta kralj Manuel in kraljica-vdova Amalija iz Gibraltaria odpotovala na Angleško v Mesto Portsmouth, kraljica mati Marija Pia pa v Italijo. Kralj Manuel je pri slovesu glasno jokal. Ko je stopil kralj Manuel na ladjo, je zaplapola na isti portugalska zastava. Ob obrežju postavljeni vojaki so izkazali kralju vojaške časti, vojaška godba je svirala portugalsko kraljevsko himno, tudi italijanska križarica je izkazala kralju čast.

Štajerski deželni zbor.

Zadnji teden so se zopet vršila pogajanja v svrhu, da bi mogel deželni zbor delovati. Kakšna ljubezen vlada še v nemških in vladnih krogih nasproti Slovencem, je razvidno iz dejstva, da so Nemci in vlast izključili iz pogajanj vsako gospodarsko vprašanje. S tem je tudi dovolj dokazano, koliko so vredna očitanka naših nasprotnikov, najsi bodo štajerci-janci, liberalci ali slogaši, da je obstrukcija kriva, ker se za Spodnji Štajer v gospodarskem oziru nič ne stori. Ravno nasprotno, obstrukcija je nastala in traja naprej, ker je nemška večina vedno zanemarjava naše kraje glede najvažnejših in najpotrebnejših gospodarskih vprašanj, kakor so regulacije, ceste, viogradi itd.

Vlada je predložila le Slovencem in Nemcem ne-kak posredovalni predlog glede deželnega šolskega sveta. V predlogu je zadržano, da bi se število sedanjih udov deželnega šolskega sveta pomnožilo za 1 Slovenc in za 3 Nemce. S tem pa bi bilo stališče Slovencev v deželnem šolskem svetu le poslabšano, kajti število nemških glasov proti glasom vladnih zastopnikov bi imelo vedno večino in bi vladni zastopniki ne mogli pomagati Slovencem, če bi tudi hoteli. Najzanimivejše na celi stvari pa je, da Nemci tudi tega predloga niso hoteli sprejeti, ker so proti temu, da bi prišel kak Slovenec v deželni šolski svet. Zagrinost torej še ni odnehalna. Samoumevno, da vsled tega tudi slovenski poslanci, ki so se posvetovali dne 14. oktobra v Mariboru, niso mogli nič drugega skleniti, nego da so potrdili, da deželni zbor vsled nemške nestrpnosti še vedno ne more priti do rednega delovanja.

Nemci bi radi, da bi pustili slovenski poslanci deželni zbor vsaj tako dolgo delovati, da se naložijo ljudstvu novi davki in se poplačajo strašni dolgori, ki jih je povzročilo slabo nemško gospodarstvo. Za davke in plačevanje dolgov pa slovenski poslanci niso izvoljeni.

Politični ogled.

— Na Dunaju zborujejo avstrijski in ogrski delegati, ki imajo pravico, dovoliti ali ne dovoliti denar, ki se izdaja za skupno vojaštvo, za mornarico, za Bosno in Hercegovino ter za zastopstvo Avstro-Ogrske v drugih državah. Nemški poslanci so zelo zadovoljni, da tako krepko drži zveza z nemško državo, ker ta podpira tudi nemško nadvlast v Avstriji. Slovenski poslanci pa so ravno ta upliv iz rajha grajali, bili so tudi nezadovoljni, kako grdo ravna nemška država z našimi izseljenci in pa z brati Poljaki. Eden slovenski poslanec se je našel, ki se je izrekel s pohvalo za sedanje našo politiko proti Nemčiji,

ročilu nekdaj Arimateja, domovina Jožefa Arimatejskega, ki je pokopal Gospoda.

Kmalu potem doseže železnica jeruzalemsko vožno cesto ter zavozi v močvirno in nezdravo ravnino, ki je bila pa seveda sedaj v poletni suhi suha. Potem se dolina bolj in bolj zožuje, a železniška proga bolj in bolj vzdiguje ter obrača proti vzhodu. Kmalu smo med skalnatim golim gorovjem, kakor je naš Kras. Le tu in tam se vidijo smokve, vinska trta in majhni vrtovi. Na neki postaji — imena se več ne spominjam — nas je nekaj presenetilo, da bi od začudenja padli lahko na hrbot, če ne bi sedeli v kupejih. Vlak je stal na postaji in rjav Arabič je ponujal grozdje ter popolnoma razločno klical slovenski: Kupite grozdje! Se danes mi je žal, da je bil fantič predaleč od našega kupeja in vlak se je kmalu pomaknil, da bi mu dal kaj skupiti in poizvedel, kje je vlovil tiste slovenske besede. Uradniki pri železnici so večinoma kristiani, ker je železnica last neke francoske družbe. Vedeli so povsod, da pridejo avstrijski romari, mogoče je bil na tisti postaji kak Slovan, ker je zlasti Dalmatincev veliko raztresenih po Palestini. Ker smo se vozili mi z drugim vlakom, so morda že romarji prvega vlaka izdali, kakšen jezik govorimo in ga radi slišimo. Prav dobro so nam djele tiste kratke slovenske besede, saj pri nas, na naših velesvetovnih kolodvirov Pragersko, Ptuj itd., ne slišiš slovenske besede in je skoraj ne smeš izgovoriti, če hočeš, da te nemški divjaki ne pretepojo!

Po mnogoterih ovinkih se naposled dolina pred nami nekoliko odpre, nestrpno smo pogledovali na uro, in sedaj je bil čas, da mora biti blizu Jeruzalem. Bilo je malo pred 5. uro. Kakor žabe iz mlake, smo tišali glave skozi okna. Ko smo zagledali neko veliko poslopje — bila je neka ruska cerkev — smo vzliknili: Jeruzalem! Kmalu nato nas je pozdravil Si-

namreč naš dr. Ploj. Vse nemško časopisje ga hvali zaradi tega govora. Češki posланec dr. Kramar pa mu je očital, da je to hofratska vladna politika in da zavida Nemce, ker nimajo med seboj moža, ki bi tako govoril o slovenski stvari, kakor je Ploj o nemški. Tudi češki listi napadajo Ploja zaradi njegovega vladnega nemškega stališča. Celo glasilo slovenskih mladoliberalcov ni zadovoljno s Plojem. Tako daleč še pač ni nobeden slovenski poslanec zabredel, da bi se javno laskal našim nemškim sovražnikom. Sedaj bo tudi "Štajerc" s Plojem zadovoljen.

— Na Hrvatskem se vršijo nove volitve za sabor dne 28. oktobra. Mažaronski ban Tomašić gre s svojo stranko v volilni boj. Opozicionalni Hrvati pa se delijo v kmečko stranko, katero vodi Radič; v liberalno hrvaško zdjednjeno samostalno stranko, katero vodi Tuškan, v krščansko-socialno stranko prava, katero vodi Horvat, ter v starčevičiansko stranko, katero vodi dr. Mile Starčević. Težko je reči, kdo bo močnejši, ali vlada ali opozicija. Gotovo bo delala vlada z vsemi sredstvi, da si pribori večino.

— **Srbški kraljevič** Aleksander je nevarno obolel na tifusu. Nakopal si ga je pri letošnjih manevrih. Zdravnik trdi, da je Aleksandrovo stanje zelo nevarno, da pa ozdravljenje še vendar ni izključeno. Ako bi Aleksander umrl, postal bi zopet princ Jurij kraljevič, ker kralj Peter nima več sinov. Tudi princ Jurij je baje bolan. Kralja Petra kruto sleduje usoda.

— **Svobodomisinci** prirejajo po vseh državah shode za umorjenega španskega anarchist Ferrerja. Dogodki na Francoskem in sedaj na Portugalskem jim ne dajo miru, zato se trudijo, da bi po vseh državah vsklico seme revolucije. Nikdar še niso delali svobodomisinci tako pridno kot sedaj, da razširijo svoje prekocijske nauke med ljudstvom. Boj proti oltarjem in proti prestolu se je začel z besno marljivostjo na vsei črti. Zato morajo tudi katoličani pridno izvrševati svojo nalogo, moliti in organizirati. Lastno pridno delo bo Bog blagoslovil, da se nam ne bo treba ničesar batiti.

— Na Francoskem, kjer je izbruhnil velik štrajk železničarjev, se je vršil zanimiv boj sedanje vlade proti štrajkujočim železničarjem. Sedanji ministri predsednik Briand, ki je nekdaj vodil sam enak štrajk in zanj hujskal po listih, je sedaj skrajno nasiilen in nastopa surovo proti štrajkujočim. Socialni demokratje se torej razločujejo, kadar so na vladnem krmilu in kadar še niso nič več, nego navadni delavec, njihovi nazori se spreminjajo po njihovem placišlu. Vsled nasilnega postopanja vlade je začelo število štrajkujočih pojmati. Na marsikaterih progah se je upeljal zopet reden promet.

Razne novice.

Iz sodne službe. K deželnemu sodnemu v Građecu sta prestavljena deželnosodna svetnika dr. Fr. Glas v Ptiju in dr. Emil. Pregler. Grundeler pl. Grünbach v Radgoni. Za predstojnika okrajne sodnije v Radgoni je imenovan dr. Artzt-Ruiz, dosedaj namestnik državnega pravdnika v Ljubljani na Gornjem Štajerskem.

* **Iz železniške službe.** Prestavljeni so: Karl Hanzetič, adjunkt v Građecu, kot postajenec v Hoče; Anton Lorber, prometni kontrolor v Građcu, v Maribor, glavni kolodvor; Bertold Rotter, uradniški aspirant v Judendorfu, v Ribnico-Brezno; Franc Thörner, asistent v Spielfeldu, v Maribor; Adalbert Gleindel, začasni aspirant v Ernovžu, v Maribor; Janez Zorko, uradniški aspirant na Vidmu, v Sevnico; Jo-

jon in Oljska gora. Še nekaj minut, in vlak je obstal, bili smo v Jeruzalemu, na cilju našega potovanja. Na kolodvoru na je bilo kakor listfa in trave, turške oblasti nam niso delale prav nikakšnih sitnob, hitro smo se postavili v vrsto, in začel se je naš slovesni vhod v Jeruzalem. Romarji so se razvrstili po skupinah, vsaka s svojim romarskim križem, samo duhovniki smo šli s škofov skupaj po prilikl v sredini za kipom Matere božje. Na čelu procesije je nosil romarsko Marijino zastavo štajerski rojak Jos. Lipša od Sv. Križa na Murskem polju, njemu ob strani dva havaza, to je vojaško opremljena turška čuvaja. V nekoliki razdalji so nesli zastavo Marijine družbe iz Trsta, kip Marijin so nesli 4 mladeniči. Iz Sijonske gore, ki stoji nasproti kolodvoru, so krasno zapeli zvonovi nam v pozdrav, naš sprevod se je pomaknil, in iz več kakor 500 grl je zadonela resnobna pesem slovenska o trpljenju Kristusovem: „Daj mi, Jezus, da žalujem — Smrt, trpljenje objokujem“ itd. Videl sem že maršikateri slavnostni sprevod doma in na tujem, ampak naš slavnostni vhod v Jeruzalem prekaša vse. Nismo šli v Jeruzalem s cimbalami, trobentami in bobni, ampak naš počasni korak, milozvočno petje, ta resnoba, polna čustev in miline, se ne da popisati. Naše petje in resnobno obnašanje je napravilo na Jeruzalemčane najboljši vtisek. Ob cesti so stali tu in tam grški in armenski, pa tudi ruski duhovniki, kso morda razumeli naše petje. Gledali so nas z vidnim zanimaljem. Nihče nam ni delal nadlegle zaradi slovenskega petja in slovenske trobojnice, kakor se godi to v naši domovini, kjer plačujemo davek in smo ravnopravni državljan!

Skozi jaška vrata smo stopili v Jeruzalem, in naša pot je bila naravnost k sv. grobu.

(Daleč prihodnje.)

žef Cugmus, uradniški aspirant v Račah, k Sv. Mihaelu; Mat. Švigel, adjunkt v Celju, v Lavis; Janez Stanar, asistent v Fohnleitenu, v Celje; Richard Slama, uradniški aspirant v Rimskih toplicah, v Langenwang. Službi sta se odpovedala: Mihael Pinter, asistent na Grobelnem, in Franc Stricelj, uradniški aspirant v Poljčanah.

* **Štajerski dež. zbor.** Ko so se Krivošnjani v Dalmaciji dvignili proti Avstriji, zbijal je „Brenčelj“ tudi o njem svoje šale. Kolikor se še spominjam, odgovoril je na vprašanje „Kdo je kriv, da traja ta v-staja tako dolgo?“, približno tako-le: Krivi so Krivošnjani. O naši generali so sedeli cele dni skupaj in so določili tako lep „Kriegsplan“, da bi bili v enem dnevu vsi Krivošnjani na tleh. Pa ti presneti Krivošnjani se nočejo tega Kriegsplanu držati. Ako jih je hotel naš general prijeti tu ali tam, potem so se mu gotovo pomaknili drugam. Tako hudočni so in delajo proti Kriegsplanu, da še prijemajo naše vojake za hrbitom. Hudobci se držijo samo po svojih visokih gorah, v dolino pa nočejo priti, kjer bi jih naši tako lahkno natočili. Glejte, take trde in hudočne buče so ti Krivošnjani. Zato pa so oni krivi vse te nesreče, ki bo prisla nad nas in naše cesarstvo. — Na to šalo, pravim, se spominjam, ko berem, kar pišejo nemški časnikarji o slovenški obstrukciji. Da ne more delovati deželni zbor, tega so krivi ti neumni Slovenci, ki nočejo pustiti, da bi jih pohrustali Nemci. O kako lep „Kriegsplan“ so si izmisli Nemci, pa ti „zatracani“ Slovenci — ne grejo na lim. „Die windische Dickköpfigkeit hat wieder gesiegt“, tako pravi novi Štajerski kmečki list: „Illustrierter Haus- und Bauernfreund“. Kdo se ne smeje tem neumnost!

* **Ivan Hribar**, bivši ljubljanski župan, je odložil predsedništvo napredne stranke v Ljubljani.

* **Pomnožitev orožništva.** Domobrantsko ministru namerava pomnožiti orožništvo, posebno v južnih krajih države. To bo zopet občutno breme za dežele, ker morajo skrbeti za stanovanja orožnikom.

* **Povišanje** števila novincev za vojno mornarico se povisati to število na 14.000.

* **Zadružna šola.** Dne 1. novembra se otvoril zopet zadružna šola v Ljubljani. To bo že v tretje, da se zborejo na tej žoli kmečki mladeniči, sinovi posestnikov in tajniki zadrg. Proučiti hočejo zadružništvo, da bodo mogli sodelovati pri zadragah, hranilnicah in posojilnicah, hočejo pa tudi razširiti svoje obzorce, naučiti se trgovskega poslovanja, in sploh spopolnit svoje znanje. Zadružna šola se vrši samo po zimi, in sicer od 1. novembra do 30. aprila, ko posestniki lahko pogreša svojega sina. Stroški znašajo k večjemu 300 K., ker ni treba razun vpisnine, ki znaša 5 K., plačati nobene solnine. Sprejme se vsak kmečki mladenič, ki je dovršil ljudsko šolo in je star najmanj 18 let. Prošnje, katerim je treba priložiti krstni list, šolsko izpustnico in 5 K vpisnine, je treba poslati na naslov: Ravnateljstvo Zadružne šole v Ljubljani.

* **Izgon** avstrijskih ciganov iz Italije. Splošno se sudi, da so zanesli cigani kolero v južno Italijo. Vsled tega je sklenila laška vlada, izgnati iz svoje države vse one cigane, ki nimajo laškega državljanstva. Umenvno je pri tem, da bodo te čete skušale prestopiti avstrijsko mejo, pri čemur se kaj lahko zgodi, da zaneso kolero tudi v našo državo. Oblastva so spričo te nevarnosti odredila najstrožje nadzorovanje vseh onih ciganov, ki bi ali naravnost ali po ovinkih skušali priti v naše dežele, bodisi iz Laškega, bodisi iz Ogrskega in Hrvatskega. Brez pravilnih potnih izkazov se jim mora prihod v deželo brezobzirno zbraniti, obenem pa nemudoma obvestiti o teh pojavih pristojno višjo oblast.

Posledica nemških nasilstev pri otvoritvi Slov. doma v St. Ilju. Dne 14. t. mes. je bil obsojen pri mariborski okr. sodnji 16letni J. Hernet, ker je na dan otvoritve psoval mimo Südmarkhofa domov se vračajočega slovenskega trgovca / gospoda Šoštarica iz Maribora. Obsojen je bil na 12 ur zapora in mora plačati tudi oba zagovornika. Zahvalit naj se gre mladi Hernet protestantskemu Mahnertu, če bo moral kašo pihat. Konečni vtis vse zaideve je lepa slika, ki jo mora imeti vsak o nemški „kulturi“ in „vzgoji.“

* **Narodnjaštvo** pri liberalcih. Ne samo enkrat, pogosto smo že pribili, da vse kritanje liberalcev o veliki ljubezni do slovenstva ni prav nič vredno. Včasih so se kazali liberalci na fake opazke navidezno razčljeni, še večkrat so pa očitanje molče pozrli in trobili svojo pesem po starem naprej. Za nas je bilo dosti, da jih je ljudstvo spoznalo in jim ni verjelo več, da bodo liberalci kdaj sami v svojih listih potrdili naša očitanja nasproti liberalnim kolovodjem, na to odkrito povedano, niso mislili, a zgodilo se je drugače. Vsak greh mora dobiti svojo kazeno. Dokler so bili liberalci edini, so hvalili drugi drugega, četudi so se dobro medsebojno spoznali. Ko pa je prišlo sej na Kranjskem do razdora, počila je bomba, in danes ni v liberalnem časopisu brati drugega, kakor tako ostro medsebojno napadati in očitanje, da je v primeri s tem pisanim bilo naše pisano skrajno pri-zanesljivo. Stari liberalci so napovedali mladim libe-ralcem boj na nož, in danes je boj v listih že razvit. Očitajo si med seboj lažljivost, dobičkažljnost, na-rodno izdajstvo in vse mogoče druge grehe. Bratci se poznaajo med seboj.

* **Knjižnica** S. K. S. Z. v Mariboru. Knjige se izposojujejo le: Ob četrtekih od 4. do 5. ure popoldne, in ob nedeljah od 8. do 9. ure dopoldne.

* Dež. odbornik Robič je odpotoval in se vrne zopet dne 2. novembra v Gračec.

* Istrski deželni zbor je dne 18. t. m. vlada zaključila.

* Državnozoborska volitev v Beli krajini na Kranjskem. Dne 18. t. m. so se vršile v okraju Novo mesto-Bela krajina dopolnilne državnozoborske volitve. Zmagal je kandidat S. L. S., Evgen Jarc, ki je dobil 5382 glasov. Kandidat liberalne stranke, Gangl, je dobil 1745 glasov. Zanimivo je, da je še celo v Novem mestu, ki je veljalo dosedaj za liberalno trdnjava, dobil Jarc 146 proti 164 glasom, ki jih je dobil liberalac Gangl. Ta izid pomenja bližnji konec liberalizma v Novem mestu, za S. L. S. pa pomenja izid glasovanja v Novem mestu velik napredok.

* Svoj odstop od Zadružne zveze v Celju je nazzanila za ljutomersko in gornjeradgonsko posojilnico zdaj v ljutomerskem okraju že tudi posojilnica pri Sv. Jurju ob Ščavnici.

* C. kr. kmet. družba je dovolila na predlog g. dež. odbornika Robiča ustanovitev podružnice za St. Lenart v Slov. gor. in okolico.

* Kmetijska gospodinjska šola na Teharjih. Dne 25. t. m. to je prihodnji torek ob 11. uri se bo vršila na tej šoli javna skušnja, h kjer so povabljeni vsi njeni prijatelji. Sklep prvega šolskega leta bode v sredo, dne 26. vinotoka, a začetek drugega šolskega leta 3. novembra. Par prostorov je še praznih, oglasiti se je vsaj do 1. novembra.

* Kmečki posl. Ploj. Brinjevega hofrata so vili k metje. V vnanjskem odseku avstrijske delegacije je pa gospod hofrat po zabil popolnom na kmete, katerim edino se ima zahvaliti, da je sploh mogel postati delegat. V odseku se je zahtevalo namreč od raznih strani, naj se sklenejo z balkanski mi državami, osobito s Srbijo, take trgovinske pogodbe, da uvoz tuj je živine v Avstrijo ne bo obojnega. Da bi bilo to kmetom v velikansko šoko, ni treba posebej poudarjati. A brinjevi hofrat, ki je sicer širokoustno hvalil Nemce in klobasal o vseh mogočih stvareh, ni naše besedice, da bi zavrnili poskušen na pad kmečkih sovražnikov na našo živinorejo. — Seve, za to ni imel višjega naloga lep zastopnik kmetov!

* Slaba vest. Zaradi svojega govora v delegacijah, o katerem poročamo med političnim razgledom, je vendar tudi brinjevi hofrat dobil slabo vest, in zato je dne 16. oktobra v delegacijah zopet povzel besebo. "Slovenec" poroča o tem nastopu: "Nato je hofrat Ploj napadal dr. Kramara, kateri je bil Ploju očital, da dela v zunanjih zadavah hofrat politiko in skuša slovensko politiko (spraviti v slab glas) kompromitirati. Dr. Ploj se je neznanško slabo zagovarjal s tem, da je tudi dr. Kramar očital hofratsko politiko, vsled česar da se nahaja v dobri družbi. Osebni napadi dr. Ploja so napravili na slovenske delegate najmučnejši vtis. S tem je napravil hofrat samo uslugo vlaži in nemškim delegatom, kateri se Plojevega klečeplazenja pred vladom in nemštvom silno veseli." — Češki list "Union" pa piše: "Hofer Ploj je na precej odločen način nastopil za Aehrenthalovo politiko, kar je posebno zaradi tega presenetilo, ker vendar "Slovenska Jednota", kje član je hofer Miroslav Ploj, tega njegovega stališča ne bo razumela, tudi ne v tem slučaju, če bi bilo umljivo to, da hofer Ploj rusko politiko drugače presoja kakor dr. Kramar."

* Koroški nemški liberalci misljijo o ljudskem šolstvu celo drugače, nego naši slovenski. V finančnem odseku deželnega zobra so se že zdeleni na vodilna načela, po katerih bi se naj osnovalo ljudsko šolstvo. Koroški deželni zbor, ki je po ogromni večini liberalen, je mnenja, da sedanja ljudska šola ne zadostuje potrebam prebivalstva, ker velika večina prebivalstva pripada kmečkemu stanu, a ljudska šola ne pripravlja mladine za ta poklic v zadostni meri. Z ozirom na to je finančni odsek koroškega deželnega zobra soglasno sklenil, naj se ljudsko šolstvo prenaredi tako, da se uvede šestletni obvezni obisk navadne ljudske šole in 4letni obvezni obisk nadaljvalne šole. Kjer zahtevajo to potrebe, naj bo pouk poldneven. S tem se izobrazba ne zmanjša in poglabi, in mladina bo deležna praktičnega pouka in resnične vzgoje. Z nadaljevalnimi šolami pa bosta kmečki in obrtni stan dobila za ta poklic sposoben naraščaj. Obenem zahtevajo koroški liberalci tudi spremembo učiteljišč. Učiteljišče sploh ne spada v mesto, temveč na kmets, in mora imeti zavod dovolj sveta, da se bodo vadili učiteljiščniki teoretično in praktično za kmetijski pouk. — Tako koroški liberalci! Nam se zdi vse to čudno zato, ker je bil to dosedaj program samo katoliško-narodnih strank. Sedaj pa postajajo tudi liberalci tako "nazadnjaški". — Svet se res suče.

Mnogo zakladov bi se lahko dvignilo iz knjig, ki leže zapršene po raznih zaboljih in shrambah naših rodoljubov. Obmejna slovenska društva in posamezni buditelji obmejnih Slovencev pošiljajo dan za dnevom na S. K. S. Z. prošnje za knjige. Zveza pa ne more vsem prošnjam ustreziti kakor bi rada, ker knjižna zalogal ni tako obsežna, da bi zadostila vsem najnajnejsim potrebam. Kdor izmed naših rodoljubov ima tedaj kaj slovenskih knjig odveč, naj jih pošlje S. K. S. Z. v Maribor, da jih bo potem porazdelila med obmejne Slovence, ki tako radi segajo! po dobrem čitivu. Naj črpa naše vrlo ljudstvo iz njih potrebuje nauke, naj si bistri duha in krepi voljo, ter navdušuje za naše narodne svinje.

Mariborski okraj.

m Sv. Peter pri Mariboru. (Zavod šolskih sester.) Te dni začenjajo naše šolske sestre novo šolsko leto v svojem zavodu. Gojenke so priglašene iz Hrvatske, Ogrske, Slavonije, Štajerskega in Kranjskega. Deklice obiskujejo ali domačo dekliško slovensko šolo, ali pa se v zasebnem tečaju pripravljajo za učiteljišče, za meščanske šole ali otroški vrtec. Tako so napravile lani tri gojenke izpit za I. letnik ženskega učiteljišča, letos pa dve čez meščanske šole, da se gresta, potem učit knjigovodstva itd. Veliko pametnih kmečkih staršev daje k nam svoje hčerkice, ki bi morale po zimi doma še zadnji dve leti šolo obiskovati, ker pa so že prevelike in odrasle, se sramujejo hoditi v šolo. Za take je ta zavod kakor nalašč, in zato sprejemajo šolske sestre takšne deklice tudi samo čez zimo, po leti pa so doma itak šole proste. Gojenke se učijo različnih prav lepih ročnih del, o katerih so se veščaki pohvalno izrazili. Poučuje se tudi godba na glasovirju in citrah, nemščina in francoščina. Dve Nemki pa se učita slovenščina. Cene za celo oskrbo so v primeri s sedanjo draginjo majhne. Kdor hoče več izvedeti, naj piše č. sestri predstojnici. Nekaj prostorov je še praznih.

m Sv. Peter pri Mariboru. (Naša monštranca.) Ker so prinesli časniki o njej le kratko poročilo, dobivam poleg častitk mnogo vprašanj, kako je kaj žnjo, imajo že zločinka in kaj je z Najsvetejšim. — Zato podajam tukaj bolj natanko obvestilo. Monštranco so našli na radvanjskem travniku gospodične Karoline Forstner, ki meji pri "Bachstraße" na občino Studence. Zakopana je bila prav plitvo pri neki stari jelski tik potoka, ki teče med Studenci in Radvanjem. Na jelski je zarezano znamenje. Našel in izkopal jo je pes Jožef Režman, posestnika tam blizu; ki je pašel na travniku. Pes se je preveč čudno obnašal, zato je šel Režman gledat, kaj da ima. Ko je zagledal nekaj bliščecega, začel je ruvati s palico in res potegnil ven stojoval mnoštrance. Spoznal je, kar je našel, zato je hitro sporocil orožnikom, ki so potem vse izkopali. Monštranca je namreč popolnoma razkosana in polomljena, spravljena v železni lonec in pokrita z ukradeno zeleno preprogo na izpovednici. To je bilo dne 5. oktobra. Orožništvo je poslalo monštranco na sodnijo, in tam sem jo videl in spoznal po okrasnih in stojalu, kateremu manjka majhen košček, pa tudi po preprogi, ki so jo sicer miši popolnoma razgrizle. — Zločinka še nimajo. Na sledu pa mu so. G. Režman je pravil, da monštranca ni bila dolgo zakopana, ker je bila zemlja okoli še precej sveža. Preproga je mokra, pa po zemeljski trohobi nima duha. Na kosih monštrance se pa ne kaže niti najmanjša raja, in vendar je minulo že dva meseca od tiste nesrečne noči. Tat je moral imeti mnogo časa, da je monštranco tako razkosal in odvil celo najmanjše vijke, s katerimi so bili pritrjeni mnogi kamenčki in raznovrstni okraski. Kakor se pa vidi, ne manjka nobeden. Manjka pa le, žalibog, glavna reč, to je Najsvetejše. Kje je? Ker je zadnji del lunule, to je one polumesečne posodice, ki drži sv. hostijo, na eni strani zapognjen nazaj, na drugi strani pa na polovico vdrt, je treba sklepati, da je vzel zločinec sv. hostijo vun. Kaj je storil z njo, bomo izvedeli od njega, ko ga primejo, ali pa šele na sodnji dan. — Monštranca je še sedaj na sodnji, pozneje pa se bo hranila v posebni shrambi za večni spomin. — Farani so sklenili v č. presv. Rešnjemu Telesu, v zadoščenje te oskrumbe, postaviti mesto starega, polomljene krasen, nov tabernakelj. Pa šlo bo težko ali vsaj počasi, ker je pri nas letos jako-slaba letina. Zato bi nam pa zunanji dobrotniki, ljubitelji Jezusa v presv. Rešnjem Telesu, prav dobro došli. — — Župnik.

m Sv. Trojica v Slov. gor. "Štajerc" in "Marburgerica" sta obljubovala odgovor na naše članke. Ce je kdo pričakoval, da bodo trojški mogoci res kaj odgovorili, se je preklicano zmotil. Kaj bi tudi mogli odgovoriti, ko je do pičice vse resnično, kar smo jim očitali? Mesto odgovora so se hoteli maščevati nad trojškim zdravnikom, kakor da bi bil on odgovoren za njih grehe in izzivanja, ki smo jih tu okrcali. — Dr. Kraigher očitajo, da ni hotel iti k neki bolnici v Bačkovi v Slov. gor., ki je morala zato brez pomoci umretri. Vsak, ki pozna njegovo ljudomilost, ve, kako ostudno izmišljeno in zlagano je to očitanje. Zato je pa tudi gotovo, da dobijo obrekovalci pošteno po prstih, dr. Kraigher pa popolno zadoščenje. Trojškim mogotem kličemo, naj se nikar ne igrajo z ognjem, kajti nam se ni treba posluževati laži in obrekovanja v boju proti njim. Cisto resnico bomo pisali, resnico, ki jo skoro že vrabci čivkajo po trojških strehah. Gospodom pa se bodo lasje ježili in po ušesih jim bo branelo, da se jim bo zdelo, da je napočil sodnji dan pri Sv. Trojici v Slov. gor. — Heul!

m Sv. Trojica v Slov. gor. Dne 18. avgusta t. l. je prišel k zdravniku dr. Kraigherju Franc Weingruber iz Bačkove z ubožnim spričevalom po zdravilo za svojo bolno ženo. On ni prišel, da bi pozval zdravnika na dom, temveč prišel je izrecno samo po zdravilo. Ko pa ga je dr. Kraigher izpravaševal o bolezni njegove žene, izvedel je sledenje: Kakih 6 ali 7 dni prej je žena porodila s pomočjo neke neizpravljane babice. Posteljica pa je bila priraščena in ni hotela same priti. Zato je začela babica vleči in trgati, da je resnično izvlekla in iztrgala — samo en del posteljice. Drugi del je ostal v porodnici in začel gniti iz nje ter je prišel peti dan sam na dan (mogoče ne cel) segnit in smrdeč. In sedaj je žena naenkrat zelo oslabela in zbolela, da se je čutil mož prisiljenega, priti po zdravilo. Vse to je povedal Franc Weingerl sam,

ki si ni bil prav nič v svesti, v kaki nevarnosti se žena morda nahaja. Šele dr. Kraigher mu je razložil, da je bolezen lahko smrtna in da bi moral bolničco pogledati. Prigoval je torej možu, naj pride z vozom ponj, da jo preišče. Za prvo silo pa mu je dal vraščo seboj. Rekel mu je, da pride bržkone že popoldne s sodno komisijo v Bačkovo. Če bi ga pa ne bilo, naj se potrdi takoj drugo jutro z vozom k Sv. Trojici po zdravnika. In Kraigher je, kakor veleva zakon, celo stvar takoj sporočil c. kr. žandarmeriji pri Sv. Trojici, da jo naznani c. kr. sodišču pri Sv. Lenartu, ki bi — če mogoče — še isti dan odredilo sodno komisijo na lice mesta. Očividno je bilo, da je zakrivila bolezen Weingerlove tista ženska, ki je trgal posteljico iz nje, mesto, da bi poklicala zdravnika. Strogo je namreč prepovedano celo izprašanim babicam, lotevati se podobnih zdravnih opravil. Kako pametna in umestna je ta prepoved, je zopet dokazal ta žalostni slučaj, ko je morala radi take brezvestne ženske še primeroma mlada porodnica izgubiti življenje. Zakaj ni Weingerl, ko je videl, da komisije ni, drugo jutro prišel po zdravnika, kot mu je bil ta naročil, zato je pa odgovoren sam. In če se je potem pri sodišču, da bi všel kazni, izgovarjal s tem, da zdravnik n i h o t e l i t i ž njim, je govoril neresnico in vedoma zvračal krivo na nedolžnega človeka.

In če so sedaj nemškarski listi popadli to zlagano stvar in udarili po zdravniku dr. Kraigherju, so se ponihali na stališče podlilih laži in zlobnega obrekovanja. Resnica pa bo zmagala tudi v tej stvari, in ukrenili so se že vsi koraki, da zadene obrekovalce in ovaduhe zasluzena kazen.

m Sv. Anton v Slov. gor. „Nar. Dnevnik“ in „Narodni List“ prinašata novico, da je občina Čagona imenovala nadučitelja Šijanca za častnega občana in da je tej sledila še občina Cogetinci. Tisti, ki je to „narodnim“ časopisom poročal v Celje, na novo potruje, kar se je že pri tolikih občinah pokazalo, da imajo narodni strankarji štajercijance za svoje in narobe. Kajti g. Šijanc nima za naše občine drugih zaslug, kakor da je poleg "Štajerca" tudi pridno trošil med ljudi slovenske liberalne liste. Sicer pa je poročevalce najbrž Šijancem sam, kakor si je tudi sam preskrbel diplome za svoje častno občanstvo. Padomljivo je častno občanstvo, o katerem župan in pa eden svetovalec nočeta nič vedeti in diplome ne podpisati, kakor je to v Cogetincih. Mož se torej vasiljuje, ker misli, da bodo sedaj, ko odhaja v pokoj, ljudje predugačili svojo sodbo o njem. Še 5 občin je v župniji; ali ga bodo te tudi ovekovečili?

m Ceršak ob Muri. Srečen čas pride za naš Ceršak. Nemški Schulverein nas hoče osrečiti z nemško mučilnico, pa se zelo hudeje, da so Cirberžani tako muhasti, da nočijo svoje mladine kar na slepo zaupati sudmarkovskim pustolovcem. S takimi ljudmi se še ne bomo slepomiskali. — Vse mora na krov, da le nemška šola dobi za obstoj potrebno število otrok. Zdaj je še "Štajerc" pricapljal, ki na vsa usta dokazuje neizogibno potrebo te šole. Pa vam naravnost povemo, da je ni boljše agitacije proti nemški šoli, nego to, da se "Štajerc" peha in trudi za njo. Temu lažnjivemu kljukcu nismo nikdar priznavali kakve verodostojnosti, najmanj pa mu je zaupamo v tej zadevi. Naj predbabica "Štajerc" laži poštenima listoma: "Slovenskemu Gospodarju" in "Straži" kolikor kat hoče, mi že naprej vemo, da je laž le pri njem doma; zato pa v naši vasi ni imel, nima in tudi nikdar ne bo imel naročnika. — Zadnji teden se je pa vendar zatrosilo nekaj listov giftne krote v Ceršak in Selnico. Kdo bi uganil, čegava zasluga je to? Penzionirani nadučitelj jareninski — Breznik — je dobil menda premalo pokojnine, in si išče postranskega zaslužka s tem, da raznaša "Štajerc" po sudmarkovskih gostilnah in drugod. Zares častna služba za nadučitelja; smo le radovedni, koliko mu nese?! Sliši se pa tudi, da pride omenjeni gospod kot vodja nemške šole v Ceršak. To pa je naravnost smešno. Človek, ki drugod že ni več za rabo, bi naj bil za nas dober! Vemo pa tudi prav dobro, da ga nikjer niso marali; povsod jim je storil največjo uslugo, ko je pobral šila in kopita ter jo popihal dalje. Očviden dokaz temu je to, da je vedno vandral, kakor Ahaver. Takemu možu mi svoje dece ne damo. Sicer pa upamo, da zna že toliko nemščine, da bode prišel precej dalje, kakor samo 5 km od Ceršaka. Najnam Breznik in njegova kompanija jamčijo kar morejo, da bude ostala nemška šola pri nas, to pa le vemo, da naših otrok v njo ne damo, tako, da bode kmalu ne samo evetela, temveč tudi odvetela in tako napredovala, da je v Ceršaku videti več ne bo. Tudi na glavo se ne pojdemo postavljati, ker imamo pametnejšega opravka: pač pa to prepustimo in dobrohotno svetuemo Brezniku, Gordonu in drugim, to pa naj delajo tako dolgo, da bode tisto malo pameti, ki jo imajo zdaj bogve kje, prišlo v njihove zamotane možgane.

m Sv. Jakob v Slov. gor. Tukajšnje izobraževalno društvo predi v nedeljo, dne 28. oktobra izlet na Ploderšnico k Šontevteru, kjer bodo predstavljali igro "Kmet in fotograf". Ob tej priliki bo govoril g. dr. Leskovar iz Maribora.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Voditeljstvo Dekliške zveze v Ptiju nazzanja, da se bodo izposojevale članicam knjige od 30. t. m. naprej vsako drugo nedeljo — pred in po večernicah — v društveni sobi bralnega društva "Krečvina".

p Ptuj. Dogodki na Portugalskem nas zopet oponinjajo, kako moramo neumorno delati in klesati na katoliško-narodni organizaciji. V našem okraju se bodemo morali enkrat zbrati, da organiziramo tudi

odpor proti najhujšemu sovražniku našega okraja, proti ptujskemu šnopsu. To je grozno, kako razjeda ta strup na telesu našega ljudstva. Najbolje bo začeti pri mladini, in zato je zgraditev mladinske organizacije po vsaki fari za nas največja potreba. Feldpater od Sotle sicer s tem ni zadovoljen, ampak vsakdo, ki še nima od alkohola pokvarjenega razuma, mu tukaj, kakor v vsem njegovem najnovejšem javnem delovanju, ne bo sledil. Vzgledno deluje v zadnjem času vurberško izobraževalno društvo, a tudi v naši okolici se gibljo.

p **Ptujski „Štajerc“** in cestarji. Ptujski okrajni zastop je tako velik prijatelj cestarjev, da jim je znižal dve tretjini službenih dni in s tem sorazmerno tudi plačo. Kot nadomestilo za to veliko naklonjenost pa so dobili večinoma vsi cestarji po 5 do 7 izvodov „Štajerca“ z naročilom, da ga razdelijo. „Štajerc“ hoče s tem doseči, da bi dobil vse cestarje na svojo stran. V to svrhu mu služijo lažnje trditve, da je obstrukcija slovenskih poslancev v Gradcu kriva, da okrajni zastop nima denarja. Vzrok znižanja zaslužka cestarja pa je le ta, da bi „Štajerc“ krušni očetje radi sedaj v kalnem ribarili, ker okrajni zastop vsled lastnega slabega gospodarstva res — nima denarja.

p **Vurberg** pri Ptaju. Pretečeno nedeljo, dne 16. t. m. je priredilo naše Izobraževalno društvo v bralni sobi poučen shod, ki je bil izredno dobro obiskan. Posebno mnogo je prišlo naše mladine, pa tudi možje so bili častno zastopani. O našem izobraževalnem in organizacijskem delu s posebnim ozirom na razvoj naših političnih strank je govoril urednik Žebot iz Maribora. Omenil je tudi hude boje slovenskih deželnih poslancev v Gradcu. Zborovalci so z glasnimi vsklikli odobravali nastop naših poslancev. Nato je govoril g. Pograjc iz Maribora o geslu „Svoji k svojim“ s posebnim ozirom na zavarovanje. H koncu sta govorila še mladenič Felicijan in č. g. župnik Koneček. Zavorovanje je spremeno vodil predsednik mladinci Ravšl. Ljudstvo si še večkrat želi takih zanimivih shodov.

p **Sv. Barbara** v Halozah. Jej na! To je bilo smeha pri nas, ko smo brali v 39. številki na dolgo in široko o naši barbarski pletarski šoli in kako se general Širokosti o njej. G. Ogorelec pravi, da se je pričelo 1. septembra šolsko leto in da je vstopilo takoj 18 učencev. Mogoče res! Prištejmo zraven še njegovega Vilčeka, Ivecu, Hinka, kovačevega Drašeka, organistovega Hanzeka in Slavka, in mogoče bi bilo z lanskimi vred 18 učencev, pa še to dvomim, ker vzeti bi morali še katerega zraven. Piše tudi, da poklicajo vsako leto nekaj mojstrov in strokovnih učiteljev na Dunaj za dobo enega meseca. Zakaj pa je bil g. Ogorelec letos samo 14 dni? Zelo radoveden sem in mogoče še kedaj napiše reklamni listek za „Slovenskega Gospodarja“, in takrat pove. — Dne 4. t. m. smo slovesno obhajali god Njega veličanstva cesarja Franca Jožefa I. Mežnar je že na predvečer naznanil z lepo ubranim zvonjenjem, da bode drugi dan nekaj posebnega, a v naši slavnici državnemu pletarski šoli se niso niti zmenili za to. Mislimi so morda, da se zvoni radi judovskih praznikov (!?). Pozabili so bili celo izobesiti zastavo, ali je pa niso hoteli, ker so se bali za njeno dragocenost. Delali so tudi pridno celi dan in niso imeli učencij prostega. K slovesni sv. maši se pa tako ni potrudil — razun enega — nobeden. To je lepo. Prihodnji več.

p **Rogaška slatina.** Po načinu liberalnih in štajercijanskih listov napada Plojeva „Sloga“ naše mladeničke organizacije in njih voditelje. To bi še ne bilo tako hudo. A žaostno je, da te napade izvršuje s polnim podpisom katoliški duhovnik Šegula, katerega je milost prevzv. kneza in škofa prevzela v našo škofijo. Vsa domača iavantinska duhovščina se trudi in uporablja vsa poštena sredstva, da bi spravila ljudi mladino na pravo pot in jo na njej obdržala. Tudi Šegula je prej, ko še ni bil Plojev politični hlapec, bil menda istega naziranja z našo duhovščino glede mladinskih organizacij, ker se je njih shodov udeleževal in sodeloval. Sedaj je politično preseljal in postal tudi hud nasprotnik teh, po najboljši volji v katoliškem duhu delujočih organizacij. Da dobri Širnajavnost pravo mnenje o tem nasprotniku v lastnih vištah, ji povemo le toliko, da je duhovščina radi raznih dogodkov morala zelo omejiti svoje občevanje žnjim.

p **Oslušoveci.** Pri nas se je zgodil pred nedavним časom nenavadni slučaj. Pri posestniku N. N. so 10. t. m. kožuhali koruzo. Pa tega malega dela niso mogli opraviti, kakor pri drugih posestnikih, ki so delo zgotovili in šli potem spat, ampak zgodilo se je drugače. Že precej časa prej se je slišalo, da bo tam „prešmentana muzika“. Pridrveli so fantje iz Podgorje, Samušanov, in nekaj tudi iz velikonedeljske župnije, ki so prinesli inštrumente. Plesalo se je pozno v noč, da je bilo groza. Med tem pa je posestniku neki zločinec podrl ograjo pri vodnjaku. Sliši se, da dolžijo domače fante, ker ni bilo nobenega na plesu. Pozivamo g. N. N., naj dokaže s pričami, kdo mu je podrl ograjo, in naj ne suraniči domačih fantov, ki so popolnoma nedolžni, kar tudi lahko vsi s pričami dokažejo. — Oslušovski fantje.

p **Podvinci.** Nedavno ste v našem vremenu „Slov. Gospodarju“ poročali o učiteljih, ki hočejo spraviti križ iz šole in ki otrokom prepovedujejo, jih pozdravljati s krščanskim pozdravom: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ Ko to doma glasno prečitam, se oglasi moj otrok in pravi, da tudi na okoliški šoli ne smejo pozdraviti otroci učitelje in druge ljudi s tem pozdravom, ampak le gospode duhovnike naj tako pozdravljajo. Vse to je seveda g. Kaukler izkušal. O gosp.

učitelju Š. se mi pa čudno zdi, da vadi rudečkarje v petju. Krščanski učitelj in pevovodja pri socialnih demokratih, kako se to vjema! Naša 9razredna šola nas stane veliko denarja in šolski vodja sam prepoche najlepši krščanski pozdrav.

p **Žetale** pri Rogatu. V nedeljo, dne 23. oktobra po večerni-
cah se vrši v star šoli ustanovni shod novega „Katoliškega brahega in izobraževalnega društva v Žetalah“. Govori drž. in dež. poslanec g. dr Korošec iz Maribora. Poleg govorov, volitev v odbor, ter petja, je na čnevnem redu tudi šaljivi prizor „Mišji strup“. Katoliški, na-
rodnji Žetalčanji udeležite se tega shoda in pristope obilno kot čla-
ni k novemu društvu. Na razpolago imate mnogo lepih knjig in dob-
rih časnikov — za majhno udajino.

Ljutomerski okraj.

I. Mala Nedelja. Poštarica gdč. Kupljen nam z ozirom na dopis v zadnji številki poroča, da ni nobenega pisma za naš list zapravila, da je pri pošti popolnoma nepristranska in da se v politiko sploh ne vmešava. — Pripomba uredništva: Zdi se nam, da naš dopisnik sploh ni misil na domačo pošto, ampak na pošto sploh, sicer pa je po tej izjavni vsak dvom o domači pošti odstranjen.

I. Sv. Jurij ob Ščavnici. Nastale so sicer naenkrat nepričakovane in neverjetne zaprake nasproti održu, katerega si je postavilo na tuhih tleh izobraževalno društvo, vendar pa se imamo zahvaliti izvanredni požrtvovalnosti naših mladeničev in deklet, posebno pa požrtvovalnosti nekaterih naših mož, da si bomo v tem težkem jesenskem delu vendarle priredili veselico v oddili in pošteno zabavo. Prostore nam je dal velikodušno g. Domanjko, mesar in gostilničar, in ob lepem vremenu obeta biti veselica in igra, petje in goðba prav izvrstna. Vabimo torej vse prijatelje poštene zabave, naj pridejo k g. Domanjku in naj si pogledajo tam naše fante in dekleta, kako znajo oni pokazati svojo izobrazbo, svojo navdušenost in veselje za narodno delo. In tako se boste vendarle vršila veselica pri nas v nedeljo, dne 23. oktobra — Vspored celega zabavnega popoldne: 1. Pozdrav. 2. Le pevaj dekle, glasno poj! (Mešan zbor.) 3. „Dva zeta“, veseloigra v enem dejanju. 4. „Ob tamburici.“ (Mešan zbor.) 5. „Tri sestre,“ veseloigra v trehi dejanjih. 6. Že kopneva sneg. (Mešan zbor.) — Med odmorom udarajo tamburaši. Cene: sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 50 vin., stojšče 20 vin. Začetek točno ob 1/4. uri popoldne. — Veselica se boste vršila ob lepem vremenu na prosto postavljenem lastnem in že znanem održu na vrtu g. Domanjka; ker je to prva veselica in igra, ki se vrši pri tem poštenem in prijaznem gospodu, zato vabimo tem bolj: pridi in odpočij si od težkega dela, prijatelj, prijateljica, pridi, ki ljubiš pošteno zabavo. — Obilne udeležbe pričakuje odbor.

I. Veržej. Strelsko društvo v Veržeju priredi v nedeljo dne 28. oktobra vinsko trgatev v gostilničnih prostorih g. Hedžeta. Vstopina za osebo 40 vin. Začetek ob 5. uri zvečer. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Slovenjgraški okraj.

Sv. Anteu na Pohorju. Dne 15. septembra smo izročili hladni zemlji blago ženo Barbaro Mravljak, p. d. Vidman, mater župana g. Franca Mravljak, katere je dal Bog učakati lepo starost 87 let. Zapušča 85 let starega, še krepkega moža in pet odraslih otrok, katere je krščansko vzredila in ki sedaj pridno gospodarijo na svojih lepih posestvih. — Dne 4. oktobra sledila ji je v večnost mlada gospodinja Marija Petrun, p. d. Kluteršnik, v starosti šele 34 let. Pred letom, dne 4. oktobra je obhajala svojo drugo poroko, letos ravno isti dan in skoro ob isti uri poklical jo je Bog iz tega sveta. Dobrima ženama naj sveti večna luč.

S Škale. V zadnji številki „Našega Doma“ je pisan nekak poziv „Našim mladeničem“, kjer nek škalski mladenič toži, kako se izgublja tukaj mladina, in zajedno navdušuje mladeniče, da se oklenejo Izobraževalnega društva. Je prav lepo! Samo da je pozabil povedati, kje neki se društvo nahaja. Zato naj bo naš prijatelj tako ljubezniv, pa nam prihodnjič pove, kje je društveni dom, mi ga pri najboljši volji ne moremo najti. Kadar pa zvemo, da je odprt kak društveni prostor, pa se bomo z veseljem odzvali njegovemu pozivu. O tem naj bo prepričan naš škalski mladenič.

S Velenje. Čujemo, da je eden tukajšnji rojak, ki biva sedaj pri Solnogradu nekje, odpadel od katoliške vere. Tako je, najprvo narodni odpadnik, potem pa verski. To je sad nemčurstvo.

S Šmartin pri Velenju. Dne 30. t. m. pop. se vrši po večerni-
cah v društvenem domu gledališča predstava in zanimivo predavanje,
h kateri ste v obilnem številu povabljeni. Čisti debiček je v prid društvenemu domu.

Konjiški okraj.

K Konjice. Našli so se stariši, ki so dali svojo drago deco v nemško mučilnico. Čudimo se, da si drznejo pokazati obraz svoje sramote pred zavednim občinstvom. Rablji svojih otrok, prav vam bodi, če boste želi enkrat sad našodnega izdajstva!

K Zreče. Obširnejše poročilo o shodu priobčimo v prihodnji številki. Za danes povemo le to, da so odobravali volilci delovanje naših poslancev na Dunaju in v Gradcu in jih vzpostavljali celo k obstrukciji, dokler ne izposlujejo enakih pravic, kakoršne vživajo drugi državljanji.

K Oplotnica. Dasiravno smo navajeni, da prima

načelni budalosti, vendar nas je v dopisu iz naše nemčurske Oplotnice štev. 37 presenetil. Vso gnojnicu svoje modrosti izliva dobro znani dopisnik na našega vrlega, za slovensko stvar odločnega trgovca z lesom, g. Antona Golčerja. Svojo jezo, katero mu je povzročil resničen dopis iz naše nemčurske „trdnjave“ v „Slov. Gospodarju“ štev. 35, v kojem se je poročalo, da je bilo Magerlovo posestvo kupljeno s pomočjo Südmarka in tako prišlo v nemčurske roke, si hladni zlažmi, obrekovanjem in grdimi psovki, kakoršnih je zmožen le človek, ki nosi na čelu vtisnjene pečat narodnega in verskega izdajalstva. Ker se pa napadeni ne mara sam zagovarjati, zato moramo pa misnici na ljubo povedati, da neresnica ni resnica in s tem pokazati „Štajerčevega“ dopisnika širji javnosti v pravi luč. Le človek, ki je zastaran v hudobi in ki ga peče vest zaradi slabe preteklosti, zamore nagromaditi takšne neumnosti. Med drugimi neumnosti piše tudi, da ima v „Štajercu“ napadeni vseh sedem poglavitnih grehov v možganih. Svoje dni sem imel iz verouka v ljudski šoli prav dobro in se še tudi sedaj štajercijancev v tej izkušnji ne ustrašim. Toda, da bi imel kdo vse poglavitne grehe v možganih, tega ne razumem. Mogoče uči tako protestantski katekizem. Cerkev se boji dopisnik kot „črni“ križa; njegova cerkev so štajercijanske krême. Spovednica mu je sultana v Carigradu. Pač pa so mu tem bolj znane sodnije, kjer so imeli že več kot dovolj sitnosti z njim. Pa kako je šele naroden. Iz dna duše sovraži svoj materni jezik in našo krasno Slovenijo. Njegova želja je, da bi po celi Oplotnici zavladal nemško-protestantski duh. Tako bi še lahko našli o njem mnogo, mnogo poglavitnih grehov, o kajih piše, da so v možganih našega vrlega moža g. Ant. Golčerja. Ako bi hoteli pogledati v dno njegove črneduše, morali bi štev. 7 pomnožiti z 2 ali še celo s 3. Pometajte torej pred svojim pragom, neslanci, sicer vas bomo zaporedoma vzel v „žehto“, če sami svojnesnage ne vidite in ne čutite. Kar nas je še zvestih in vernih Slovencev, pa se krepko združimo, da bomo pri prihodnjih občinskih volitvah, katere se pa vedno zavlačujejo, krepko pognali to štajercianstvo daleč tje v pruski rajh. Za nasprotnike in brezbožnike pa se brigajmo toliko, kakor za lajanje psov. Na prej zastava Slave!

Celjski okraj.

C Sv. Jožef pri Celju. Sedanji superior tukajšnje misionske hiše je oskrbel mnogoobiskovani, leta 1900 od Celjanov v zahvalo za rešitev od kužne bolezni sezidani cerkvi sv. Jožefa dva lična stranska oltaria — posvečena presv. Srcu Jezusovem in prečist. Srcu Marijinemu. Načrt za nju je napravil misij. brat Jan. Nep. Aplene, kamnoseška dela je dovršil celjski kamnosek Vinko Čamernik. Oltarja veljata 6000 K. — V soboto, dne 15. oktobra popoldne so došli prevzvani gospod knezoškof, da posvetijo nova oltaria. Na celjskem kolodvoru so jih pričakali in pozdravili p. n. gg. opat Fr. Ogradi, superior F. Jaušovec, nemški pridigar dr. M. Slavič, v imenu občine občinski svetovalci Ferd. Gologranc, Jos. Jezernik in Fr. Lipovšek, pred cerkvijo pri lepem slavoloku pa vprito mnogobrojne množice vernega ljudstva gg. misijonarji, mladenka N. Pinter in učenka E. Kosi. Po slovesnem vhodu in blagoslovu so bile pred ostanki svetih mučencev Bonoza, Inocencija in Maksima, Jukunda, Pija in Urbana, v kapeli sv. Vincencija opravljene predpisane zornice in hvalnice. — Dne 16. oktobra, na žegnanjsko nedeljo, so premilostljivi nadpastir ob 7. uri zjutraj darovali sv. mašo, med 8. in 11. uro konsekrali nova oltaria, nato pa v enourni pridigi na podlagi besed „Srci Jezusovo, v telesu Device Matere upodobljeno, usmilj se nas!“ vernikom, ki so polnili vse prostore razsežne cerkve, oznanjevali v srcu segajoče nauke. Z ozirom na novoposvečena oltaria in pôdobe, ki ju krase, so priporočali zaupno češenje najsv. Srci in posnemanje njunih čednosti. Glede na čas posvetitve, mesec oktober, so vspodbujali k molitvi sv. rožnega venca, čigar trije deli so v tesni zvezi s češenjem Srca Jezusovega in Marijinega; in ker je bila dan prej tretja sobota po prazniku sv. Mihaela, ki se s prejšnjima dvema po mnogih krajih slavi kot „zlati sobota“ v zahvalo za vse tekom leta od Boga prejete dobre, so zlasti opominjali, naj molimo rožni venec v zahvalo za milosti, ki nam jih deli Bog po najsvetejših Srech. Slednji so s pretresljivimi vzgledi iz Lurda in Paray le Moniala, na katerih svetih kraji so se pred kratkim mudili, pokazali, da vodi pot k Jezusu po Mariji, in zopet od Jezusa k Mariji, ter so podali globoko ganjenim poslušalcem za slovo iz Srca Jezusovega trn trpljenja, ki se naj enkrat spremeni v palmo vejo zmage, iz Srca Marijinega cvetko čednosti, ki naj vzraste v venec zveličanja, iz obeh src pa iskro plamena prave ljubezni do Boga in do bližnjega, ki naj preide v večnosti v sijaj nebeske slave. — Po pridigi sta darovala dva duhovnika misijonarja sv. mašo na novoposvečenih oltarjih, na kar je bila z zahvalno pesmijo ob eni uri popoldne zaključena prelepa slovesnost na griču svetega Jožefa, katere se je udeležilo nad petindvajset duhovnikov. — Prevzv. vladika so obiskali nato bolnega profesorja Iv. Kruščiča in okrajnega glavarja g. barona Müllerja. — Naj bota nova oltarja, kakor sta kras priljubljene misionske cerkve, tako vir obilnih milosti za vse, ki bodo iskali tukaj pomoči in tolažbe!

C Vrasko. V nedeljo, dne 16. t. m. pa prvem sv. opravil se je vršilo v prostornem salonu pri

Brinovcu (Gorograncu) zborovanje. S. K. Z. Predsedoval je g. Hanžič, poročala sta gg. poslanca Terglav in dr. Benkovič. Navzočih je bilo 150 kmečkih volilcev in tržanov, ki so navdušeno odobravali obe poročili in so zlasti poslancem S. K. Z. brez ugovora izrekli neomejeno zaupanje. To je bil prvi javni shod S. K. Z. na Vranskem. — Mi gremo naprej!

c Bočna. Nekateri gospodje, ki imajo menda preveč prostega časa, so si zmislili, da bi bilo boljše, politično občino Bočna razdeliti v več malih občin. Te namere pa ne morejo vpreti na nobene stvarne razloge, zato so si zmislili pa bolj vzvišen naslov temu načrtu in sicer so sestavili „odbor za ustanovitev samostojnih občin v proslavo 80letnice Njega veličanstva cesarja Franc Josipa I.“, kateri naj v tem smislu deluje. Kajne, da so postali naenkrat gotovi gospodje čudni patrioti? K takemu naslovu bi prijala pač bolj kakšna človekoljubna naprava, ne pa to, da pomnožujejo davkoplačevalcem davke, v katerih že do vrata stoje. Po tem načrtu bi dobili kar več županov, tajnikov, slug itd. No, pa ko bi še imela s tem vsaka vas župana, bilo bi morebiti zadovoljstvo, toda zna se teh preosnovalev kmalu oprijeti nova misel, razdeliti še boji na drobno občine. Bog ve, kaj prinese še kak jubilej? — Sedaj se obečajo občinski tajniki brezplačno. Kdo bo verjel? Kolikor smo dosečaj videli, ti gospodje ne delajo radi zastonj in so take obljube le pesek v oči. — Upati je, da bodo spoznale oblasti tako deljenje za nepotrebljivo, ki prinese nekaj slabega, pa nič dobrega.

c Dramlje. Zadnji laži-„Narodni List“ že zopet napada našega č. g. župnika in že drugič trdi, da je na prižnici učil kleti. Da je to nesramna laž, lahko potrdi vsak, ki je bil takrat v cerkvi. G. župnik je omenil samo par besed, katere so tukaj med ljudstvom v navadi. Razložil je, kaj pomenijo te besede, in da jih noben katoličan ne sme rabiti. Dotičnega dopisnika vprašam, ali je bil takrat sploh pri večernicah, ko so se razlagale te besede; k maši gre malokdaj. Pa liberalci bodo itak topli šli v nebesa, ne da bi jim treba hodiči k službi božji. Drugič se pa dopisnik „Nar. Lista“ podpiše, če imaš toliko krajše, da ti bodo vsaj lahko osebno povedali, da lažeš. Zdaj si pač lahko predstavimo, kakšen bi bil laži-„N. List“, če bi laži ne pisal, ker resnice sploh ne pozna in bi moral vsled tega prazen papir pošljati svojim naravnikom. — Drugič bodoemo pa o dopisniku laži-„N. List“ poročali celo njegovo zgodovino. Dokler on ne dokaže, da je pisal zadnjic laži-„N. List“ resnico, tako dolgo ga imenujem obrekovalca in lažnjicev najnesramnejše vrste. — Resnicoljubni mladenič.

c Petrovče. V nedeljo dne 23. oktobra ob 3. uri popoldan se vriši v prostorih „Društvenega doma“ v Petrovčah okrožni zadržavščin. Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika okrožja. 2. Velitev okrožnega predsedstva. 3. Predavanje nadrevizorja Vlad. Pušenjaka iz Maihaura. 4. Razgovor o zadržnih zadavah. Temu okrožju pripadajoče zadruge v Celju, Petrovčah, St. Petru v Sav. dolini, St. Juriju ob Jez. Žel., St. Jurju ob Tabern., Polzeli, Novicervki, Galiciji, Smartno na Paki, Dobrni in Gržalič načelstva in nadzorstva k zborovanju. Delujte za obilno udeležbo!

c Teharje. V nedeljo, 23. in 30. oktobra po večernicah ob 3. uri priredi polit. društvo veselicu. Na vsporedu je govor, burka „Kmet Herod“ in petje. Prijatelje petja bo zlasti zanimal Florjančev „Rasrožmarin“. Vsi dobro došli v starosavnih Teharjih.

c Celje. Čebelarska podružnica za Celje in okolico priredi v nedeljo dne 23. t. m. ob 2. uri popoldan svoj redni občni zbor z občajnim vspredanjem v hotelu „Pri belem volu“ v Celju. Po občnem zboru vrši se predavanje in po predavanju uprizor tev veseljive v štirih dejanjih „Čebelarjev god“. Igra je ljubka, razveselila ne bo samo čebelarje, ampak vsakega, kateri se bode v nedeljo potrudil k volu.

c Št. Jur ob Taboru. Katoličko politično društvo za vranskokrajski predel, 23. oktobra ob 1/3 uri popoldne shod v cerkveni hiši. Somišljeniki so povabljeni.

c Telovadni odsek „Orel“ pri Sv. Petru na Medvedovem selu ponovni v nedeljo dne 23. oktobra ob 3. uri pop. predstavo nad vse pončne in ganljive igre „Garcia Moreno“. Domači mešani zbor započe včer novih pesmi, pončni govor pa bo tudi jake zanimiv. Domačini in posebno še vsi sosedje, potrudite se v nedeljo k Sv. Petru, da na laste oči vidite in spozname, kaj premorejo petrski orli.

Brežiški okraj.

b Podsreda. Dne 21., 22. in 23. oktobra se bodo obhajala pri nas 3dnevnička v spomin 100letnice posvečenja farne cerkve, katera je bila posvečena 8. avgusta 1810. Vodil bode 3dnevnički preč. g. superior Flis iz Maribora s pomočjo vlc. gg. Kitaka in Zorkotka.

b Kozje. Notar dr. Barle in odvetnik dr. Zirnast uvedeta za svoji pisarni, pričenši s 1. novembrom t. l. popolni nedeljski počitki. Omenjeni pisarni boste vsled tega od 1. novembra t. l. ob nedeljah in praznikih zaprti in strankam nepristopni.

b Zabukovje. Dan je napočil, zlata jutranja zarja se blišči. Zabukovje je postal zavedno in vzhledno. Da se pa zopet ne pojavi nov sovražnik, ki bi okužil naš kraj, se sedaj ustanovi tudi „Kmečko izobraževalno društvo“. Ustanovni občini zbor bode na vseh svetnikov dan, to je 2. novembra popoldne po večernicah. — Možje, žene, mladeniči in dekleta, udeležite se ga polnoštevilno ter pokažite sedaj svojo nepremagljivo želesno voljo in moč. Isti dan se ustanovi tudi njega odsek Dekliška zveza, koja je tudi pri nas silno potrebna za izobrazbo naših vrlih mladenenk. Ker je pa nekaj mladenčev že itak pri Dekliški zvezzi v Sevnici, je želeti, da postane vsako dekleta nje članica, posebno pa sedaj, ko bomo imele Dekliško zvezo v naši župniji doma. Na plan tedaj, posavsko ljudstvo! Vse natančneje priobčimo v prihodnji številki. — Pripravljalni odbor.

b Pišece. Znani dopisnik izraža v predzadnji številki „Narodnega Lista“ svoje veselje nad odhodom č. g. kaplana Božičeka. Kajti sedaj, ko imeno-

vanega gospoda ni več med nami, menijo ti narodnjaki naskočiti naše katoliško izobraževalno društvo z vso peklenško silo, misleč, da tiči isto sedaj že brez braniteljev v njihovi pesti. Pa ne boš, Jaka! Resnica je, da bodoemo g. Božičeka močno pogrešali v naših vrstah, ker smo ž njim izgubili neustrašenega, vnetega in delavnega sotrudnika, ki je žrtvoval mnogo truda, časa in gmotnih sredstev za preovit naših društev. Da pa naše bralno društvo ni bilo odvisno samo od imenovanega gospoda, vas hočemo prepričati v bodoče. Sedaj še-le, ko nas ovije bela zima in nam poda svoj hladen počitek, se začenja tista prava kmečka izobraževalna sezona, ko zadobimo tudi mi kmetje nekaj prostega časa, v katerem vam pokaže-mo, da se ne strašimo vaših jadikovanj. Če tudi nam poleg že ukradenega grba oropate še kaj drugega ter uporabljate vse le vam lastne surovosti napram našim čefam, naše zavesti nam ne oropate. Kajti predobro vas poznamo. Ne bom se pečal s teboj, mlađi dopisnik, in ti zavračeval modrost, s katero si pel slovo odišemu gospodu kaplanu. Vprašam te le, kaj bi bilo na primer, če bi mi zapeli slovo nekemu fantiču, ki jo v kratkem odkuri doli proti granici in ki se celo v pozni noči, prišedši mimo naše društvene hiše, v svoji navdušenosti tako zatopi v maščevalnem sovraštvu napram vsemu, kar je katoliško kmečko, da popolnoma pozabi, kaj pravi sedma božja zapoved? Dragi dopisnik, svetujemo ti, nikar se preveč ne brigaj za naša društva, da ti ta nepotrebna skrb še možgane ne pokvari. Naša društva bodo brez tvojega sotruša vrlo napredovala. Ti pa, mesto da prevracaš kozolec v svoji politiki, pripravljal se rajši na svoj poklic, da bodes, ko ti izgine tista otročja nervoznost, z resnim delom, ne pa s samo domišljijo pokazal svojo veljavo. Ali meniš, da je za današnje burne čase dovolj inteligentno, ako se kdo elegantno oblečen, z visoko povzdignjeno glavo spreha od hiše do hiše itd. Nedavno sem slišal nekega moža navajati besede pesnika, ki pravi: „Sama kravata in dolgi lasje, iz norca ženija nikdar ne store.“ Na svidenie!

Vestnik mladinske organizacije.

St. Pavel pri Preboldu. Zopet se je ustanovil nov telovadni odsek pretečeno nedeljo, dne 16. t. m. pri tukajšnjem izobraževalnem društvu. Že dolgo se je gojila med fanti želja po tesnejši organizaciji, in ta želja se jim je sedaj izpolnila. Navdušenje je velikansko, razpoloženje vsestransko. Takoj je pristopilo nad 25 udov. (Pred nekaj tedni prirejena sokolska slavnost je bila najboljša agitacija za ustanovitev Orla.) Za telovadnico je tudi že preskrbljeno. — Sedaj pa mladeniči, le pogumno na delo in vstajno naprej po začrtani poti! Naj vas ne straši morebitno zasmehovanje nasprotnikov in druge ovire. V delu je zmaga! — Kaj pa dekleta? Po drugod se snujejo Dekliške zvezde, v katerih se dekleta združujejo, poučujejo in navdušujejo za dobro stvar. Želeti bi bilo, da se tudi tu zganejo, tesneje poprimejo izobraževalnega društva ter se združijo v enaki organizaciji. Nasprotniki delujejo vsestransko, naj li držimo mi roke križem? Na delo tedaj, ker resnobni so dni, a delo in trud naj nam Bog blagoslov!

Sv. Peter na Medvedovem selu. Mladenička slavnost naših mladeničev-Orlov zadnjo nedeljo se je izbran posrečila. Lepo število domačinov in sosedov se je udeležilo. Pričela se je s pesmijo „Slovo od lastovke“. V imenu telovadnega odseka je pozdravil vse goste domači g. župnik. Nato je zapel mešani zbor lepo pesem „Nazaj v planinski raj“. Življenje, delovanje in mučenisko smrt slavnega predsednika ljudovlade Ekvador je v boljše razumevanje igre opisal g. župnik. Zapeli smo še pesem: Hišica očetova, Andrič Jože je deklamoval prolog, in potem se je pričela velezanimiva žaloigra „Garcia Moreno“. Nastopilo je 16 mladeničev, nekateri z več vlogami. Igrali so izvrstno. Vsi so bili na svojem mestu, nekateri so se naravnost odlikovali. Igra ni lahka, zato vsa čast našim vrlim Orlom, ki so prav s to igro jasno pokazali, za kake vzore se navdušujejo! Cujemo, da se igra še ponovi v nedeljo, dne 23. in 30. oktobra. Domačini in sosedje, posebno pa možje in mladeniči, pridejte pogledat to igro. Vse žive dni vam bo ostala v najlepšem spominu! — Na svidenie torej v nedeljo!

Sv. Jurij v Slov. gor. Kaj izvanredna slavnost se je vršila pri nas v nedeljo, dne 16. t. m., združena z mladeničkim shodom. Blagoslovila se je zastava mladeničke Marijine družbe. Zastava v vrednosti do 600 K, je krasno delo č. šolskih sester v Mariboru, ki so vredne vsestranskega priporočila. Podpirajmo svoje ljudi. Blagoslovil je zastavo vlc. g. gvardijan Nikolaj Meznarič in služil slovensko sv. mašo, med katero je pristopilo 80 mladeničev k skupnemu sv. obhajilu. Vlc. g. dr. Hohnjec je v krasni pridigi priporočil mladeničem ljubezen, ki naj jo gojijo do Marije in jih vnemal zlasti za dve čednosti, za pokorščeno in čisto življenje. — Popoldan je pri večernicah pomembne nauke polagal mladeničem na srce in jih vspodbujal k stanovitnosti vlc. g. gvardijan Meznarič, na kar se je vršil mladenički shod na prostem. Četudi je bil namenjen bolj za domače, so prišli mladeniči iz vseh župnij, Šentlenartske z zastavo, približno do 300. Udeležilo se je pa shoda občinstvo sploh, zlasti možje in lepo število mladenčkov. — Shod je pozdravil mladenič Fuks Alojzij, na kar je g. dr. Hočnjec razvijal program naši organizaciji nasprot-

nih struj, svobodomiselstva: liberalizma. Z zgodovinskimi zgledi francoske, in zlasti sedaj portugalske revolucije je dokazal, kam pride človeštvo brez katoliških načel. Isto zasleduje tudi slovenski liberalizem, slovensko svobodomiselstvo, kateremu moramo napovedati neizprosen boj na celi črti. — G. poslanec Roškar, ki je zastavi botroval, je navdušeno govoril mladeničem, naj bodo pravi Marijini sinovi v verskem življenju, v lepem obnašanju, v dostojnem nastopu. Naj delajo čast in skrbijo za dobro ime sebi, domači hiši, občini, celi župniji. Naj nikdar ne posnemajo žalostnih zgledov svojih podivjanih tovarišev, ki delajo sramoto celi fari. — G. dr. Kovačič je razvijal misel in opisal načrt, kako naj bo mladeničem zastava znamenje boja, boja zoper razuzdanost in podivjanost. Kot jeruzalemski romar je iz lastne skušnje pojasnjeval, da je neverni Turk, mohamedanec, krasen zgled marsikateremu slovenskemu surovemu, podivjanemu fantalinu glede vere, materinskega jezika, obnašanja in splošnega vedenja. — Mladenič C a f Maks, Sv. Jurij v Slov. gor., je opozarjal tovariše na strast pijačevanja in nečistovanja, vspodbujal jih je k resnemu delu doma, v društvu, v političnem življenju, in opisal duševno moč in lepoto vernega mladeniča. — Poljanec Ljub. Sv. Anton, je povdarjal, kaj pomeni dober mladenič za sedanjo in prihodnjost, ako dobro porabi svoj čas, čas dela, čas setve. — Letnik Karol, Sv. Lenart, govoril o namenu in geslu slovenskega mladeniča: Za Boga in domovino. — Sekoč Michael, Jarenina, pozdravil v imenu jareninske Mladeničke zvezze in vzpodbuja k stanovitnosti. Proč s strahom pred ljudmi! — Sisk Janez, Sv. Trojica: Skupno naj bo delo slovenskih mladeničev, katero izvršujmo v ljubezni do Boga in Marije v medsebojnem spoštovanju. — G. kaplan Bosina, ki je vodil zborovanje, opozarja na trud in pozrtvovanost mladeničkih voditeljev. Slovenska mladina naj boj bo hvaležna s tem, da bujno poganja cvet izobrazbe in rodu sad kreposti sebi v blagor in domovini v korist. — Navdušenost, ki je vladala na shodu, nam je porok, da je bil ta dan lepe setve v mladenička srca, kateri naj da Bog obilno rast. Naša mladinska organizacija pa sme zopet zaznamovati krasen uspeh v svojem delovanju.

Književnost in umetnost.

§ Trg Središče. Krajepis in zgodovina. Spisal prof. Fr. Kovačič. Z zemljevidom središke občine, z desetimi slikami v tekstu in 24 tablicami. Izdal Zgodovinsko društvo za Slovenski Štajer. Tiskala Cirklova tiskarna. Knjiga stane s pošto vred 5 K 60 vin. Ime pisateljevo jamči že za znanstveno vsebino tega obširnega domačega zgodovinskega dela. Ta knjiga pa ni zanimiva samo za Središčane, ampak mnogo poglavij je v njej, ki bodo interesirali tudi širje kroge, ker se nanašajo na splošne razmere v slovenskih pokrajinh. Izdajanje knjig o domači zgodovini po našem Zgodovinskem društvu podpirajmo s pridnim naročevanjem!

§ „Jakoba Alešovca izbrani spisi.“ Priredil Jožef Volc. III. zvezek: Kako sem se jaz likal. 3. del. „Ljudske knjižnice“ II. zvezek. Založila Katoliška bukvarna v Ljubljani. Cena broširani knjigi 1 K 20 vin., vezani 2 K. — S tem zvezkom se konča Alešovčeva povest slovenskega trpina, posejana s pristnimi biseri nepokvarjene ljudske žaljivosti in s spomini na one blažene brezskrbne dni študentovskega življenja, ki ostanejo vsakemu obilico najprisrčnejših zabav.

§ „Iz dnevnika mladega poredneža“. Ameriška žaljivka. Po angleškem izvirniku priredil Janko Dolzan. Ljudske knjižnice 12. zvezek. Založila Katoliška bukvarna v Ljubljani. Velja broš. 1 K 40 vin., vez. 2 K 30 vin. „Ljudska knjižnica“ nam v svojem 12. zvezku podaja povest, ki je zajeta iz dobe, katera je najbolj vesela, najbolj brezskrbna ter polna žaljivih dogodljajev — namreč iz otroškega življenja.

Kolera.

Kolera se ob Donavi vedno bolj širi. V Zemunu na Hrvaskem je obolelo na koleri neki učenec III. razreda realne gimnazije. V Viškovcih je obolelo na koleri delavec Pavel Kiš. v Borovu je umrla na koleri Kata Prodanovič.

Iz raznih ogrskih mest javljajo najnovejše vesti 26 novih slučajev kolere, med njimi 12 smrtnih slučajev.

V Trstu je dognala preiskava na zidaru, jetniku Josipu Papalepori, ki je dospel minoli četrtek z Bari v Italiji preko Benetk v Trst, pravo azijatsko kolero. Oblasti so odredile tako obširne varnostne odredbe, da je skoro izključen, da bi se kolera razširila.

V Italiji zboliju umrje vsak dan nekaj oseb na koleri. V Neapolju je 6 novih slučajev kolere, 4 smrtni; v okolici je 14 novih slučajev kolere, v Apuliji 2 nova slučaja kolere.

V Petrogradu na Ruskem je obolelo v zadnjih 24 urah 11 oseb na koleri, 4 so umrle.

Na Turškem se koleri tudi ne godi slabo. V Trapezuntu je na novo obolelo na koleri 12 oseb. umrle so 3.

Najnovejše novice.

Iz pošte. Poštarica Marija Strahek v Muti je prestavljena h Gor. Sv. Kungoti.

Morilca cesarice Elizabete so našli včeraj zvezder obešenega v njegovi celici v Genovi v Švici.
Pri Sv. Benediktu v Slov. gor. je umrl dne 14. t. m. g. Fr. Horvat, tamkajšnji učitelj in posestnik. N. v m. p.!

Poročilo o živinskem sejmu na Dunaju, dne 17. oktobra 1910. — Na sejmu je bilo 3036 komadov rejevine, 520 pašne živine, 1138 slabe živine; po vrsti 2803 volov, 699 bikov, 816 krav, 376 bivolov, skupaj 4694 komadov živine. Prodajali so se dobro rejejni voli od 100 do 116 K, na pol debeli od 90 do 103 K, slabješi od 80 do 95 K; dobro rejeni biki od 100 do 104 K, na pol debeli in slabješi od 86 do 96 K, izvanredno do 112 K; dobro rejene krave od 90 do 100 K, na pol debeli in slabješi od 84 do 88 K, izvanredno do 100 K; slaba živina od 60 do 78 K, za 100 kg žive teže. — Tendenca: Na današnjem sejmu je bilo 990 komadov živine več kakor zadnjič. Kupčija z biki in slabo živino je bila tako živahna, biki so se prodajali kakor prejšnji teden, slabi živini je pa cena padla za 2 K. Krave, slabješi voli in bivoli so se oddajali v početku 2 K cene, pozneje pa zopet kakor prejšnji teden. V izven se je prodalo 750 komadov, neprodanih je ostalo 4.

Kmetijska podružnica pri Sv. Juriju v Slov. gor. priredi v nedeljo dne 28. oktobra poučni shod in sicer po rani maši v gostilniških prostorih g. Fr. Krajcna. Predaval bode g. živinozdravnik dr. Hugo Hinterlechner, o goveji kužni bolezni na parkljih in gobcih. Zivinorejci, pridite v obilnem številu!

Kamnica pri Mariboru. Prihodnja nedelja, 23. t. m. ob 4. uri popoldne se vrši pri g. Kristoviču na Razpolki pri Kamnici poučni gospodarski shod za viničarje in posestnike.

Listnica uredništva.

Konjice: Vsega žal nismo mogli spraviti v to številko. pride pa prihodnjič! — Sv. Lenart v Slov. gor.: V to številki ni šlo več in smo izročili „Straži. — Št. Jur ob juž. žel. Sv. Pavel pri Preboldu: Prihodnjič! — Sv. Anton v Slov. gor.: Preveč lokalno! Mislimo, da ne spada v političen list.

Nobena konkurenca

Z-kromo

za svinje, ki je :::: dvakrat dilina kot krvna krma in 3 kрат tak redilna kakor keruza, prekositi. ::::

Dokaz:

Največji svinjerejec spoduje avstrijski, gosp. Hofbauer v Elendsu, je to leto sam že 800 vreč Z-krme skrnil.

St. 1 za rejo pospeši rast praščkov.

St. 2 za pitanje.

Svinje postanejo do 2 kg vsak dan teže; fino meso. Po 50 kil za 11 K 50 vin. z vrečo vred od tovarne. Ne pozabite tudi naročiti, da se vam pošlje ceniki o

Hypo za konje, ki je ceneje, a redilne kot oves, o

Molko za krave, ki donese mleka zelo poviša in mleko zboljša in o

Z-krmi za perutnino (100 % več jajec) zastonj.

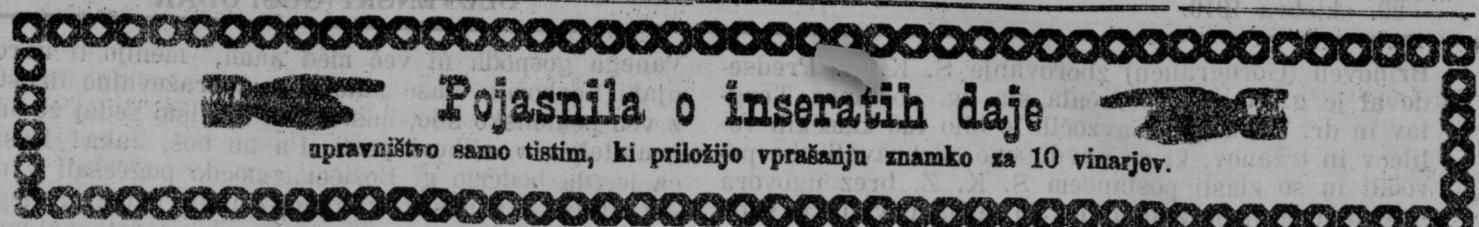
Glav. zastop „Združenih tovarn za močna krmila a.d.“

Bratje Taussky, Dunaj II. Praterstrasse 15/5

Fr. Korošec, : trgovina z železom in : specerijo v Gor. Radgoni

789

Priporoča na novo vpeljano svojo veliko zalogo vzakovrstnega železja, kakor tudi okove za poslopja, orodja, kotle, peči, ščedilnike, kuhinjsko posodo, premog, kovaško oglje, koks, teer, karbonilenum, firnis, salonski petrolej na debelo in drobno, vsake vrste barv suhe in oljnate. Posebno pa priporoča za sedanj čas, veliko izbiro železne pozlačene križe vsake kakovosti in velikosti z zlatimi napisimi vred in s kamenitimi podstavkami po nizki ceni.

Pojasnila o inseratih daje

upravnštvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Posestvo

10 K na dan! Lahek zasluzek za vaskgar v mestu in na deželi, tudi v celo malih krajih. Pošljite svoj naslov samo na poštni karti tvrdki Jakob König, Dunaj VII/3, poštni urad 63. 786

Velik novi hram z lepim sadonosnikom se takoj prodaja. Hram obstoječi iz dveh velikih sob, ene kuhinje in ene čumate. Za ceno se izve pri Tomažu Klasincu, na Gor. Braga št. 20 pri Ptaju. 774

Iččem dobro idoča pekarji na deželi ali v majhnem mestu na Spod. Štajerskem do 1. januarja ali 1. novembra. Ponudbe pod našlom „pekarja“ Maribor, posta restante. 809

2 nadstropna hiša, ob živahni cesti v Mariboru ležeca, še pet let davka prosta, v kateri je sedaj špecerijska trgovina, nese na mesec 25 K obresti, se zamenja z gozdnim posestvom ali se prostovoljno prodaja. 23.000 K lahko ostane na hiši vknjiženih, 18.000 K je treba izplačati pod ugodnimi plačilnimi pogoji. — Tudi se prodajo tri enonadstropne hiše, pri katerih vsaki je treba izplačati 4000 K. Razven tega se prodaja gospodarsko poslopje z velikimi hlevi in 3 stanovanji stavbnim prostorom, primereno za kočijače. Plačati je treba 2000 K, ostali zneski se lahko vknjiži na posloju. Naslov pove upravnštvo. 775

Kovači pozor! Prodaja se kovačija, blizu trga Šoštanj na Spodnjem Štajerskem, z visoko krovno opravo, na kladivo, zraven lepa zidana hiša s tremi sobami, lepa kuhinja in zidanca za malovje, drevnica in drage kovačke reči, da ima lahko vse pod streho, en hlev za kravo, ker se lahko tudi krava redi, hlevi za svine, lep sadonosnik in drugega zemljišča, je tudi vse v dobrem stanju. Kovačija ne se lep dobiček, ker je blizu trga in tam okoli blizu nobenega kovača. Prodaja se prostovoljno. Cena je nizka. Kupci naj se oglašajo pri Haukeju v Šoštanj, ker tam poizvajo vse bolj natanko 798

Pezer knepci! Na prodaj je posestvo v lepem trgu blizu cerkve in sodije, obstoječe iz zidane, z opko krite hiše, 4 sobe, kuhinje, mljin in gozdnika in mala mersarska obrt, vrt, pripravljen za novo stavbo žage, ev. drugoge poslopje, lepo svinsko ograjo s sadnim drevjem, 2 njivi, travnika, gozda itd. Cena 18.000 K Potrebno je 10.000 K, drugo ostane lahko vknjiženo. Ponudbe na Jožefu Bahu, posestniku v gostilničnem v Kozjem na Sp. Štajerskem. 823

Organist in cerkevnik se sprejme tako ali vsoj do 1. novembra pri Sv. Juriju ob Pesnici nad Mariborom. Ker pride k novim orglom, se želi glasbeno izobrazba Osebne ali pismene ponudbe na cerkv. predstojništvo. 825

Jablone in hruške, deset tisoč komadov različne vrste ima po 60 vin komad na razpolago Vekoslav Štelcer, drevnica v Št. Ilju v Slov. gor. 808

Priden učenec se sprejme pri g. Franc Nerat, čevljarski mojster, Koroska cesta 9, Maribor. 807

Lep hram, kjer je že več let gozdnina in trgovina, na lepem prostoru blizu cerkve pri Sv. Lenartu pri Vel. Nedelji se prodaja ali da v nem. Cena se izve pri lastniku Alojzu Mešku št. 3, občina Podgorci. 811

Na prodaj je zemljišče, tri četrtire od Maribora, v kat. občini Vodole občina Karlovina, v obsegu 17 oralov, 2 oralna vinograda z ameriškim nasadom, 2 oralna hoste, njive, travniki in lep sadonosnik, hiša z gospodarskim poslopljem, živina in vse potrebno. Ponudbe na Josipa Sernea, posestnika, Gradiška, Pesnica. 514

Učenec se sprejme takoj ali pozneje v trgovini mešanega blaga J. Kodrič v Frama. 797

Prodaja se na najlepšem in prometnem prostoru na Bilejskem ob dveh cestah hiša z gospodarskim poslopljem in zraven okoli 5 oralov zemljišča. V tej hiši je dobro vpeljana gostilna in mearjica, kakor tudi za trgovino z vso upravo urejeni prostori. V gospodarskem posloplju se nahaja kleti, ledenica in hlevi, ter zraven tudi kegljiče. Natančnejša pojasnila daje lastnik Josip Ursić, trgovec v Brežicah. 779

Mast zajamčeno pravo čiste svinjsko, radi prevelike zaloge prodajam pod ceno in sicer po 180 K q. ter moje posode od kolodovra Gjurgjevac. Prosim, da se pošlje denar naprej. Lujo Kressinger, mesar, Gjurgjevac, Hrvatska. 828

817

Lepo posestvo 15 minut od postaje Pesnica, zdana hiša z gospodarskim poslopljem, 9 oralov travnikov, 8 oralne sadonosnice, 4 oralne njive in 2 oralne gorda se prodaja pod lahkim plačilnim pogoji. Naslov: Franc Selišek, Wildenrainerjeva ulica 14, Maribor. 839

Sprejme se učenec, priden deček iz krčanske hiše. Ponudbe na: Ivan Kovačič, trgovina s steklom in porcelanom v Radgoni (Štajersko). 844

Sprejme se takoj iz poštene hiše fant, kateri ima veselje do trgovine. Josip Druškovič, Slovenjgradič. 845

Spretni zidarji

Dobro idoča usnjarija z vso opravo se radi bolezni prodaja Natančnejša pojasnila daje lastnik Karl Hofbauer v Mosirju. Sav. dolina. 848

Lepo posestvo tik železniške postaje Pesnica pri Mariboru, obstoječe iz 11 oralov zemlje in sicer travnika, sadonosnika, njive in gozda ter lepe zdane z opko krite hiše in viničarie se ceni primereno in jako ugodno takoj prodaja. Istotam se prodaja tudi manjše posestvo, ki meri 5 oralov in sicer obstoji iz travnika, sadonosnika, njive in lesene hiše. Obe posestvi imata krasne lege za vinograde. Natančnejša pri g. Zinsauer Sv. Jakob v Slov. gor. 845

Išče se za takoj žagari za vodno žago z enim listom proti akordni plači. Ponudbe sprejema Paul Potiorek, Zagorje ob Savi. 841

Serravallovo zelenjato kina-vino

Rigien. razstava Dunaj 1906: Državna odlika in častni diplom k zlati kolajni. Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalente. Povzročen voljo do jedi, utruje živce in popravi kri. laboren okus. Nad 7000 zdravniških spričeval.

I. Serravallovo, c. k. dvorni dobavitelj Triste-Berlona.

Kupi se v lekarolah v steklenicah po pol l. & K 2'60 in po 1/4 K 4'80.

Edina slovenska kislava voda, Tolstovrška slatina

je po zdravniških strokovnjakih priznana med najboljšimi planinskimi kislimi vodami, je

izbornno zdravilo

za katare v grlu, pljučih, želodec in črevnih, za želodčni krč, zaprtje, bolezni v ledvicah in mehurju ter pospešuje tek in prebavo. Tolstovrška slatina ni le izbornno zdravilo temveč je tudi osvežujoča

namizna kislava voda.

Odlikovana je bila na mednarodni razstavi v Inomostu 1896 in na higijenični razstavi na Dunaju 1899.

Naroča se pri eskrbništvu Tolstovrške slatine, pošta Guštanj, Koroško, kjer se dobre tudi ceniki in prospekti.

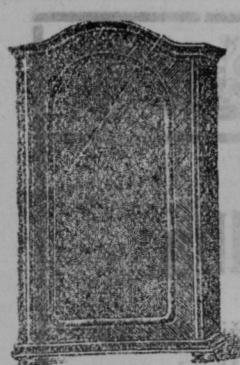
Del čistih dohodkov gre v narodne namene.

Slovenci! Svoji k svojim! Zahtevajte povsod le Tolstovrško slatino! Vsaka slovenska gostilna naj ima le edino slovensko kislo vodo.

Svetovno mojstrstvo 783 v industriji ur končno osvojeno.

Vsled prevzetja edine prodaje sem v stanu za samo K 4'90 ponuditi elegantno posebno ploščnato amerik. 14. kar. duble zlato švic. žepno uro. Ista ima 36 ur idoč anker kolesje s premirano znamko „Speciosa“ in električnim potom prevlečena s pristnim zlatom. Jamstvo za točen tek 4 leta. 1 komad K 4'90 2 komada K 9'80 Vsaki ur se pride zastonj fino poslagena verižica. Brez rizika, ker je dovoljena zamenjava ozir. se denar vrne. E. Holzer, Krakov, Stradom 18

Zahtevajte v gostilnah katoliško narodne liste: Slov. Gospodar, Straža.

Največja mizarska in tapetarska trgovina Karol Wesiak - Maribor

551

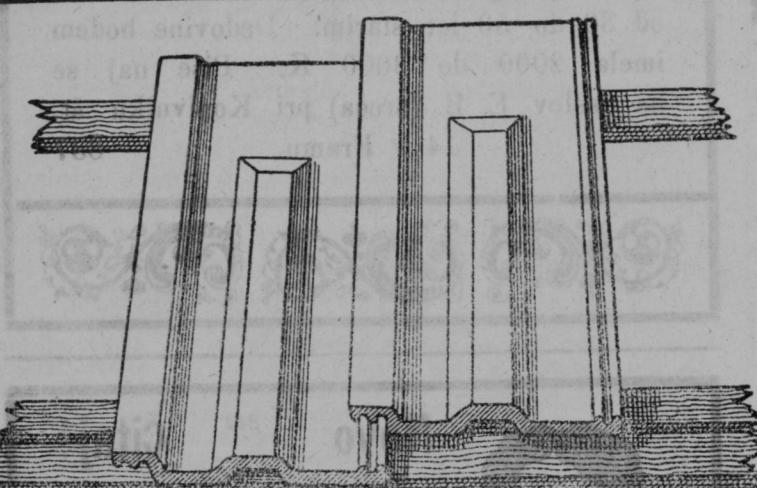
Tegethofova ulica štev. 19.

Lastna mizarska in tap. delavnica.

Pohištva in posteljne oprave

..... po najnižjih cenah.

Cenik in proračun zastonj.

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino

patent. dvojno zarezani strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“

Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami

Najpriprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis. Spretni zastopniki se iščejo.

Delavnica za popravila!

Dobro! Po ceni!

Velika zaloga ur, dragocnosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.
Tudi na obroke! Ilustr. cenik zastonj!
Gramofoni od 20 do 200 K.
Niklasta remont.-ura K 8.50
Pristna srebrna ura " 7.—
Original omega ura " 18.—
Kuhinjska ura " 4.—
Budiljka, niklasta " 3.—
Poročni prstani " 2.—
Srebrne verižice " 2.—
— Večletna jamstva —
Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach
urar in očalar
Maribor, Gosposka ulica 26.

Kupujem zlatnino in srebro.

Olje
za razne stroje oddaja tiskarna sv. Cirila v Mariboru
100 kg po 25 K.

Svarilo!

Prosimo spoštovana gospodinja, ne zahtevajte pri nakupu kar na kratko zavitek ali zabojček „cikorije“, temveč določeno znamko:

:Franck:

da imate jamstvo za vedno jednako in najboljšo kakovost. — Pazite pri tem na varstvene znamke in podpis, kajti naše zamotanje se v jednakih barvah, papirju in z podobnim natisom ponareja. —

Tovarna znamka Tovarna znamka Tovarna znamka

Ime „**Franck**“ kakor različne od tega izpeljane zaznambe naših izdelkov so **zakonito varovane**. Kdor torej kot „**Franckovo kavo**“ kak drugi nego iz naših tovarn izvirači izdelek oddaja, — je kaznovan.

Edina narodna trgovina

Ludovik Kuharič

je v Ormožu kjer 612

kupite moderno voljeno blago za ženske oblike, sukno in kamgar za moške oblike, perilni kambrik, hlačevino, belo platno, svilene robe in mnogo drugega manufakturnega blaga iz najboljših tovara po čudovito znižanih cenah. — Priprava tudi svojo veliko zalogu raznovrstnega špecerijskega blaga.

Priden učenec

se takoj sprejme pri Ivanu Kreinz, sedlarski in tapetarski mojster v Brucku ob Muri — Mojster govori tudi slovenski.

Našim rodbinam priporočamo
Kolinsko cikorijo.

jermenar in sedlar Grajski trg.

Samo lastni izdelki.

Najboljše ročne torbice, šolske torbice, denarne mošnjičke, denarnice za natakarice in natakarje. — Bogato sortirano zalogo :

usnjatih garnitur

kakor tudi konjske oprave, opravo za jahanje itd. priprava.

Rudolf Novak : Maribor

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezno

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: nadvadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so počitno hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4 1/4%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poročilo po 5 1/2%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnika brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvenči praznike. — V uradnih urah se sprejema in plačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. dopoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.